

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025 - 2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Teologie
1.3. Departament	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studiu	Teologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Master
1.6. Specializarea	Master Teologie Istorică

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria gândirii patristice. Cunoaștere și îndumnezeire la Sfântul Maxim Mărturisitorul	Cod	FTEO.TOR.TEI.M.RO.4.1200.E-6.3
2.2. Titular activități de curs	Pr. Conf. Univ. Dr. Ioan-Mircea Ielciu		
2.3. Titular activități practice	Pr. Lect. Univ. Dr. Radu Gârbacea		
2.4. An de studiu ²	2	2.5. Semestrul ³	2
2.6. Tipul de evaluare ⁴	E.		
2.7. Regimul disciplinei ⁵	O	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶	F.

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – număr de ore pe săptămână					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	2	0	0	0	3
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – Total ore din planul de învățământ					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	28	0	0	0	42
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual ⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					
Tutoriat ⁹					
Examinări ¹⁰					
3.3. Total ore alocate studiului individual ¹¹ (NOSIsem)					108
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOADsem)					42
3.5. Total ore pe semestru ¹² (NOADsem + NOSIsem)					150
3.6. Nr ore / ECTS					
3.7. Număr de credite ¹³					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	
4.2. Competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet)

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/aplic) ¹⁶	Tablă, videoproiector, platforma on-line Google Classroom

6. Rezultate ale învățării¹⁷

Numărul de credite alocate disciplinei: 6				
Rezultatele învățării				Repartizare credite pe rezultatele învățării
Nr. crt.	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
RÎ 1	Studentul/absolventul descrie viețile, scrierile și principalele elemente de doctrină ale autorului patristic studiat	Studentul/absolventul recunoaște cu ușurință elemente specifice unui autor patristic	Studentul/absolventul utilizează cu ușurință scrierile patristice, încadrându-le în contextul istoric și doctrinar	2
RÎ 2	Studentul/absolventul descrie sistematic concepte teologice, raportându-se la evoluția lor istorică și le explică	Studentul/absolventul analizează sistematic concepte teologice și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate	Studentul/absolventul gândește critic și respectă teorii, doctrine și reglementări canonice, evitând erori doctrinare și acceptă păreri noi în limitele dogmatice și canonice; susține învățătura de credință ortodoxă, în raport critic-apologetic, irenic cu alte învățături și ideologii	2
RÎ 3	Studentul/absolventul recunoaște și explică dedicarea spirituală a unei persoane sau a unui grup pentru căutarea unui scop înalt al vieții, dincolo de limitele materiale ale existenței	Studentul/absolventul aplică tehnici și metode de îmbunătățire și progres moral, cum sunt: rugăciunea, meditația, asceza, filantropia	Studentul/absolventul gândește autonom și responsabil, alternând metode de progres moral și spiritual.	1
RÎ 4	Studentul/absolventul descrie principiile și normele morale creștine, sistematizează concepte etice precum binele, răul și infracțiunea, pedepse și recompense morale etc., distinge și ierarhizează faptele și acțiunile sale și ale	În baza unei gândiri reflexive, studentul/absolventul aplică principiile și normele morale creștine.	Studentul/absolventul ia decizii responsabile și argumentate privind faptele și acțiunile semenilor săi, evaluează valoric rezultatele acțiunilor semenilor săi în raport cu stadiul contemporan al vieții social-comunitare.	1

	semenilor săi, înțelegând și anticipând consecințele acestor fapte și acțiuni din perspectiva valorilor sociale și ale Evangheliei.			
--	---	--	--	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	• Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și a metodelor de bază ale gândirii patristice triadologice în corelație cu doctrinele teologice specifice cu relevanță în dogmatica patristică;
7.2. Obiectivele specifice	Se anticipează că prin parcursul de studiu al disciplinei studenții vor fi capabili: • să definească conceptele de bază din domeniul triadologiei; • să identifice relațiile existente specifice fenomenologiei triadologice; • să interpreteze doctrinele dogmatice triadologice, dar și filosofice cu referință la condiția umană așa cum sunt prezentate de spiritualitatea Sfântului Maxim Mărturisitorul;

8. Conținuturi

8.1. Curs¹⁸		Metode de predare¹⁹	Nr. ore
Curs 1	Sf. Maxim Mărturisitorul: omul și opera.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 2	Sf. Maxim Mărturisitorul: părintele teologiei bizantine.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 3	Teognosia sau cunoașterea lui Dumnezeu: privire generală.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 4	Fundamentul cunoașterii lui Dumnezeu: dialogul omului cu Creatorul său	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 5	Revelația naturală și supranaturală ca bază a cunoașterii lui Dumnezeu	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 6	Modalități sau forme de cunoaștere a lui Dumnezeu: cunoașterea catafatică.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 7	Cunoașterea apofatică și teologia negativă.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 8	Cunoașterea existențială	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 9	Relația dintre iubire și cunoaștere.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 10	Premisele îndumnezeirii: Întruparea și mântuirea omului în Hristos.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 11	Etapele principale ale vieții spirituale în procesul îndumnezeirii omului după Sf. Maxim.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 12	Treapta 1: făptuirea sau lucrarea virtuților sau purificarea.	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Curs 13	Treapta a 2-a: Theoria sau contemplația naturală	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1

Curs 14	Treapta a 3-a: a teologiei sau a rugăciunii curate sau a cunoștinței	Conversația euristică, prelegerea intensificată, explicația	1
Total ore curs:			14

8.2. Activități practice

Activități practice (8.2.a. Seminar ²⁰ / 8.2.b. Laborator ²¹ / 8.2.c. Proiect ²²)	Metode de predare	Nr. ore
Act. 1: Chipul lui Dumnezeu – natura umană drept chip al naturii divine după Sf. Maxim.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 2: Restaurarea în Hristos a naturii umane căzute.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 3: Principiile teologice ale gnoseologiei Sf. Maxim Mărturisitorul.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 4: Dumnezeu – Persoană absolută și omul ca intenționalitate spre comuniune: posibilitatea dialogului dintre ei.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 5: Sinteza dintre cele două revelații.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 6: Apofatismul ca experiență a atributelor lui Dumnezeu	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 7: Promovarea reciprocă a cunoașterii apofatice și catafactice.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 8: Experiență și cunoaștere.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 9: Necesitatea purificării ascetice: asceza și cunoașterea apofatică (Dumnezeu ca persoană).	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 10: Asceza și cunoașterea catafactică (Dumnezeu în lume)	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 11: Caracterul pnevmatologic și eclesiologic-sacramental al desăvârșirii în Hristos	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 12: Scopul urcușului duhovnicesc	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 13: Motivarea etapelor urcușului și implicațiile lor gnoseologice.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Act. 14: Scurtă prezentare a sinergiei divino-umane pe parcursul treptelor.	Lectură, analiză, dezbateri	2
Total ore seminar/laborator		28

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, <i>Iisus Hristos sau restaurarea omului</i> , Craiova: Ed. Omniscope, 1994.
	Pr. Prof. Dr. D. Stăniloae, <i>Teologie Morală Ortodoxă sau Spiritualitatea ascetică și mistică ortodoxă</i> , București: EIBMBOR, 2002.
	Lars Thunberg, <i>Omul și Cosmosul în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul</i> , București: EIBMBOR, 1999.
	Ion Bria, „Cunoașterea lui Dumnezeu după Sf. Maxim Mărturisitorul”, în <i>Studii Teologice</i> 9 (1957), nr. 5-6, p. 310-325.
	Sf. Maxim Mărturisitorul, <i>Ambigua</i> , PSB 80, București: EIBMBOR, 1983.
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	Ioan-Mircea Ielciu, „Teognosia și îndumnezeirea – coordonate esențiale ale teologiei Sf. Maxim”, în <i>Studii de Doctrină și spiritualitate patristică</i> , Sibiu: Ed. ULBS, 2003, p. 155-209.
	Claudio Moreschini, <i>Istoria filosofiei patristice</i> , Iași: Polirom, 2009.

	Ierom. Calinic Berger, <i>Teognosia – sinteza dogmatică și duhovnicească a părintelui D. Stăniloae</i> , Sibiu: Deisis, 2014.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²³

Se realizează prin contacte periodice cu aceștia în vederea analizei problemei; elaborarea unor instrumente eficiente de cunoaștere a personalității; proiectarea și implementarea unor activități, proiecte de cercetare cu scopul aplicării competențelor dobândite în urma studiului disciplinei; elaborarea unor strategii de îmbunătățire a funcțiilor cognitive din input, elaborare și output.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁴
11.4a Examen / Colocviu	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁵ :	%	66 % (minim 5)	CPE
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²⁶ :	%		
		Evaluare finală:	100% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor			33 % (minim 5)	CPE
11.4c Laborator	• Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate			% (minim 5)	N/A
11.4d Proiect	• Calitatea proiectului realizat, corectitudinea documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese			% (minim 5)	N/A
11.5 Standard minim de performanță ²⁷ Cunoașterea principalelor caracteristici ale autorului studiat.					

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: | 2 | 5 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

Data avizării în Departament: | 2 | 7 | / | 0 | 9 | / | 2 | 0 | 2 | 5 |

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
--	---	------------------

Titular disciplină	Pr. Conf. Univ. Dr. Ioan-Mircea Ielciu	<i>M. Ielciu</i>
Responsabil program de studii	Lect univ dr Ionut Abrudan	<i>Dr. I. Abrudan</i>
Director Departament	Protos. Conf. univ. dr. Vasile Bîrzu	<i>Pr. Conf. Dr. Vasile Bîrzu</i>

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.). De asemenea, se recomandă ca numărul orelor de studiu individual să fie cel puțin egal cu cel al orelor de pregătire universitară formată din ore didactice

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$Nr. credite = \frac{NOCpSpD \times C_C + NOApSpD \times C_A}{TOCpSdP \times C_C + TOApSdP \times C_A} \times 30 \text{ credite}$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSdP = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSdP = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatoriu a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Rezultatele învățării se vor menționa în funcție de standardele specifice ale Comisiilor de specialitate ARACIS (<https://www.aracis.ro/ghiduri/>)

¹⁸ Titluri de capitol și paragrafe

¹⁹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²⁰ Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme

²¹ Demonstrație practică, exercițiu, experiment

²² Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²³ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁴ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁵ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁶ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

²⁷ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.